

azonban csak megbeszélésre szorítkozott és semmiféle döntést nem hozott. Merő koholmány, hogy a döntés Debrecen mellett szült volna. Amit a közoktatásiügyi miniszter ur ő ekszcenciája Szegednek mondott, az áll Debrecenre nézve is: t. i. hogy a harmadik egyetem felállítása idő kérdése. — Mitől függ a döntés? — kérdezte munkatársunk.

— Politikai szempontokból, főként pedig pénztől.

Ime, hivatalos nyilatkozat. Világos, megnyugtató. Megmagyarázza, mint áll az egyetem-ügy. Ezek után várhatjuk a legujabb kacsát, amely szerint esetleg Pozsony, vagy Kassa, vagy Pécs, avagy Battonya kapja a harmadik egyetemet, — hisz minden hír érdekes. Ellenben nem mind igaz.

Nem szavaztak hizalmat Kertész Ferencnek.

— A visszavont indítvány. —

(Saját tudósítónktól.) A javadalmi bizottság ülését szombat délutánra ülésre hívta össze Balogh Károly pénzügyi tanácsos, a javadalmi bizottság elnöke. Hogy miért éppen szombatra, amikor a zsidók ujéve volt és amikor bizonyosan tudták, hogy a bizottság izraelita vallású tagjai nem jelennek meg az ülésen, azt legfeljebb Balogh Károly tudja. Az újságokkal sem közölték, hogy ülést tart a bizottság és ezért történt meg, hogy azon egyetlen újságíró sem volt jelen. A meghívón folyó ügyek szerepeltek és így senki sem sejtette, hogy a két hónap óta először összeülő bizottság a nem nagy jelentőségű folyó ügyeken kívül mást is tárgyal. Talán ez volt az oka annak, hogy mindössze négy bizottsági tag: Böröcz Pál, Obláth Lipót, Pillich Kálmán és Sárosi János mentek el a városházára. Rajtuk kívül Balogh Károly tanácsos, Thuróczy Mihály dr. tisztii főügyész és Kertész Ferenc, a javadalmi hivatal ideiglenes ügyvezetője voltak jelen az ülésen.

Először tényleg „folyó” ügyeket tárgyaltak. A kövezetvám-díjszabályzatnak a vásártartási helyiség folytán beállható váltságával foglalkoztak és úgy találta a bizottság, hogy a változás nem érinti a szabályzatot, mert ezáltal a város jövedelme nem csökken.

Ezután szóba került a Délmagyarországnak az a föltűnést keltő cikke, amelyben megírtuk, hogy egy jogerős határozat alapján ebben az évben a kirótt bírságpénzekből részt kap a bírságot kirovó ügyvezető és a pénzügyi tanácsos és adatokkal igazoltuk azt, hogy ebben az évben szeptemberig ugyanannyi bírságpénz folyt be, mint a múlt esztendőnek mind a tizenkét hónapjában.

Jóllehet ez a tárgy nem szerepelt a tárgysorozaton, azért Balogh Károly tanácsosnál kéznél voltak az akták. Ő és Kertész Ferenc világosították föl a bizottságot arról, hogy most kevesebb bírság folyt be mint ennek előtte. Hogy ez miként volt lehetséges, amikor mi hiteles és le nem cáfolt adatokkal bizonyítottuk, azt nem értjük. Ugy látszik, a bizottság sem érthette, mert az ülésnek azt a részét, amelyen ezt a kérdést tárgyalták magánértekezletnek nyilvánították, arról jegyzőkönyvet nem vettek föl és határozatot nem hoztak. A bizottság nem tartotta megengedhetőnek, hogy egy olyan fontos kérdésben olyan ülésen döntsön, amelyen négy bizottsági tag vesz részt.

Volt azonban ennek a magánértekezésnek egy másik érdekes része is. Sárosi János fölállt és azt javasolta, hogy szavazzanak hizalmat Kertész Ferenc ideiglenes ügyvezetőnek. A bizottság jelenlévő tagjai azonban nem nagyvonalúan rokonszenveztek ezzel az indítvánnyal, amire azt Sárosi János visszavonta. A bizalomnyilvánítás tehát ezuttal elmaradt

és mi azt hisszük, a jövőben sem fog megtörténni.

Annyi történt tehát, hogy a bizottság a be-terjesztett adatokat tudomásul vette, határozatot nem hozott, hanem azt olyan időre tartotta fölm, amikor a törvényhatóságnak ez a legnagyobb bizottsága nagyobb számban lesz együtt.

Még egyet. Az ülésen nem volt jelen egyetlen újságíró sem. Az ülés után Kertész Ferenc próbálta informálni az újságírókat a „magánértekezletről”, olyanformán, hogy azon fényes elégtételt szolgáltatott neki. Hogy mennyire fényes ez az elégtétel, azt a fönt elmondottak igazolják!

Munkáslakásokat!

— Kétszázötven család lakásszüksége. —

(Saját tudósítónktól.) A Délmagyarország már részletesen foglalkozott a munkáslakások kérdésével és pozitív adatok alapján bebizonyította, hogy ez a kérdés nemcsak első-rangu fontossággal bír, hanem a mai általános drágaságban haladéktalanul megoldásra vár. Különböző okok adnak ennek az igazán fontos kérdésnek aktualitást. Eltekintve a legfontosabbtól, a már nagyon érzett szükségességtől, aktualitást ad ennek a kérdésnek a város törvényhatósági bizottsági tagjaihoz beadott kérelme kétszázötven szegedi polgárnak.

Kétszázötven szegedi polgár és annyinak családja, — ez már nem gyerekjáték. Ezzel a kérdéssel komolyan kell foglalkozni, mert annyi bizonyos, hogy a középosztály és szegényosztály igényeit kielégítő lakások szük-sében vannak. Kénytelen a kisebb fizetésű iparos, hivatalnok, az egészségtelen pincelakásokba húzódni családjával együtt.

Mint már említettük Alth Lajos és kétszázötven társa kérelemmel fordult ebben az ügyben Szeged város törvényhatósági bizottsági tagjaihoz. a kérelem főbb részei a következők:

Alth Lajos és kétszáz társa, a város tanácsához azzal a kérelemmel fordultak, hogy a külterületi építkezési szabályrendelet módosíttassék akként, hogy a belterület közvetlen közelében az eddigi legkevesebb 800 négyszögöl terület helyett már 400 négyszögöl területen engedessék meg az építkezés.

A tanács nem tartja teljesíthetőnek ezen kérelmet, minélfogva a közgyűlés lesz hivatva dönteni ezen a város jövőbeni fejlődésére és különben igen fontos ügyben.

Városunk nagyarányu fejlődés stádiumába jutott. Azok az irányelvek, melyek ezen fejlődés szabályozására 30, 20, vagy csak 10 év előtt is még helyesek voltak, megdőlték. A fejlődés törvénye ósdi kereteket nem tűr, azokat mint a hömpölygő árvíz a gátakat át-töri és a maga törvénye szerint, nem pedig a maradiak észjárása szerint halad. A fejlődésnek eme törvénye készteti az embereket, a társadalmat, új intézmények, törvények, szabályrendeletek alkotására, a régiek módosítására.

A külterületi építkezés is 30 év előtt legkevesebb 10 holdhoz, majd később 5 holdhoz majd 2 holdhoz kötötte az építkezést, mely bizonyos feltétel mellett 800 négyszögöl szálott le ez a területi nagyság — mert a fejlődési törvény ezt így követelte.

A fejlődés által teremtett ez a helyzet természetesen arra utalt a nyomasztó lak-bér terhe elől menekülnünk oda, ahova — az adott körülmények között minden tekintetk figyelembe vételével — lehet. Erre természetesen a város belterülete mellett fekvő külterületi rész kínálkozik, ahol azonban legkevesebb 800 négyszögöl — bekerített — területen van megengedve szabályrendeletileg az építkezés. Igen ám, csak hogy a város mellett fekvő ezeknek a szántóföldeknek az ára ma olyan nagy, hogy a félhold ára is már tetemesen emeli az építendő lakóház költségét s ezzel drágul a lakás is; de megfölösleges is, hogy a lakóház mellett fél hold

területü legyen, miután azok, akik ide törek-szünk, iparúzó és szegényebb sorsu hivatal-nokok vagyunk, akik a napszakán át a vá-roshoz vagyunk kötve s így földműveléssel és illetve kertészettel foglalkozni időnk sem jut és nincs más célunk, mint hogy a legsze-rényebb méretben olesó otthont létesítsünk. Ezt kívánjuk lehetségessé tenni azzal, hogy a külterületre vonatkozó szabályrendeletet módosítani kérjük oly mód, hogy a város belterületét övező külterületen, 2—3 kilomé-ter övön belül, az építkezhetésre a terület-nagyság legkevesebb 200—400 négyszögölben állapíttassék meg különösen és arra való te-kintettel, hogy a most érvényben levő sza-bályzat 13. szakasz e) pontja ezt a terület-minimumot Rőszke és Szentmihálytelekre 200 négyszögölben állapítja meg.

Ezen előterjesztésünkkel szemben a követ-kező ellenvetést hangoztatjuk:

1. a város belterületén sok telek vár még beépítésre, nem volna helyes tehát a külterü-leten való építkezést megkönnyíteni.

2. hogy ezek a telepek előbb-utóbb a város terhére fognak esni, mert ezek a telepések csakhamar követni fogják, hogy a város ezeket a telepeket viágítással, vízvezetékekkel, csatornázással lássa el, utcáit köveztesse, is-kolát építtessen stb. stb.

Ezeket az ellenvetéseket komoly számba már azért sem vehetjük, mert mindentől el-tekintve nem szabad hinnünk és feltételez-nünk, hogy akár a város tanácsa, akár a közgyűlés a városnak pusztán szépeszeti fej-lődését előbbre valónak tartsa annál a fej-adatnál, hogy a szegényebb sorsu lakó sor-sán és nyomasztó helyzetén segítsen, ha le-het még ha némi áldozat árán is.

Hogy ez a tisztviselő telep engedélyezte-tett, nagyon helyesen történt, mint ahogy helyes a már is a kivitel stádiumában lévő az a másik terv, melyszerint a Csapatkórház melletti szintén a külterülethez tartozó egyik nagyobb telektömb szintén ily módon lesz a legközelebbi jövőben házhelyeknek par-cellázva és nem lehetetlen, — de sőt bizo-nyos — hogy ez is a belterülethez lesz csa-tolva.

Mi nem kérjük, hogy az a bizonyos öv, a város belterületéhez csatoltassék, hanem egy-szerűen csak annyit kívánunk, hogy a kül-területi építkezhetésnél a terület nagyságá-hoz kötött megszorítás enyhüljön és módo-suljon, már azért is, mert nyomban alább az is kitünik, hogy ez a megszorítás bizonyos törvényellenes.

Minden bővebb magyarázat helyett ide iktatjuk a magyar királyi földművelésügyi miniszteriumnak 1895. évben 25096. sz. a. kelt következő elvi jelentőségű határozatát:

— „K. vármegye közönségének. Az 1894. évi XII. t.-cz. intézkedése folytán átdolgo-zott mezőrendőri szabályrendeletét nem ta-láltam jóváhagyhatónak, mert az ujonnan audolgozott mezőrendőri szabályrendelet 6. szakaszában fenntartja a vármegye régi sza-bályrendeletének azon intézkedését, mely szerint 20 holdnál, illetve esetleg 10 holdnál kisebb területen lakóház vagy gazdasági épület emelése nem engedélyezhető. Tekintve azonban, hogy a birtokhasználatnak eme megszorítását jelenleg sem közigazgatási, sem közbiztonsági, sem mezőrendőri, sem közigazdasági tekintetek nem indokolják s tekintve, hogy ezen intézkedés a birtok sza-bad használata elé olyan korlátozást állít, melyet az 1894. évi XII. t.-cz. nem ismer s mely ezen törvény egész irányzatából külö-nösen pedig annak 1. szakaszában foglalt ki-inulási pontjával határozottan ellenkezik: felhívom ennélfogva és utasítom a vármegye közönségét, dolgozza át újból szabály-rendeletét.

Amint az elmondottakból is kitünik, a mun-kásházak, illetve a lakásviszonyok helyes irányba való terelése nagyon is aktuális kér-dés. Törekednünk kell, hogy kérdés el ne hanyagoljuk, mert a város népének, illetve hatalmas részének megélhetéséről van szó.